

$\therefore \frac{\partial f}{\partial x_i}(x_0) = 0 \quad \forall i$

$\therefore \nabla f(x_0) = \vec{0}$

□

Παραδείγματα:

① $f(x,y) = -x^2 - y^2$

$f_x = -2x \quad f_y = -2y$

$\nabla f = 0 \Leftrightarrow x = y = 0$

Κριτικό σημείο στο $(0,0)$

~~Από γραφική φαντασία~~ $f(0,0) = 0 > f(x,y) = -x^2 - y^2 \quad \forall (x,y) \neq (0,0)$

$\therefore$ η f έχει Τ.Μ. στο $(0,0)$
(ή ολικό μέγιστο)

② $f(x,y) = x^2 + y^2$

$\nabla f = 0 \Leftrightarrow x = y = 0$

$f(0,0) = 0 < f(x,y) = x^2 + y^2$

$\forall (x,y) \neq (0,0)$

$\therefore$ Τ.Ε. στο $(0,0)$ (ή ολικό ελάχιστο)

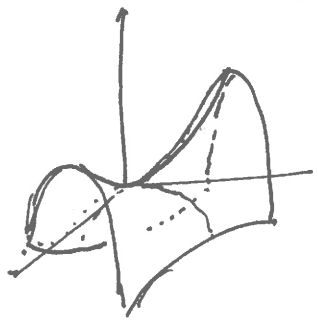
③ $f(x,y) = x^2 - y^2$

$\nabla f = 0 \Leftrightarrow x = y = 0$

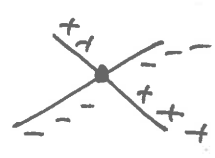
$f(x,0) = x^2 > f(0,0)$ για $x \neq 0$

$f(0,y) = -y^2 < f(0,0)$ για $y \neq 0$

ούτε μέγιστο ούτε ελάχιστο
- είναι saddle point. (σέλινο = σαρμπί = σελλάρι)

• Έχει δύο κατευθύνσεις (μονοαξία) που περνούν από το $(0,0)$ και σε ένα παίρνει μόνο θετικό ή και στο άλλο μόνο αρνητικό.

Κριτήριο 2^{ης} παρακρίσεως για $f(x): \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$

Αν $f'(x_0) = 0 \rightarrow \begin{cases} f''(x_0) > 0 & x_0 \text{ T.E.} \\ f''(x_0) < 0 & x_0 \text{ T.M.} \end{cases} \} \text{ Από ανάπτυξη Taylor.}$

$f_{x_i x_j}(x_0)$ σε πολλές εκδοχές είναι το ίδιο και $\therefore \nabla^2 f$
πρέπει να βεβαιωθείτε ότι μετράμε όλη.

Το κριτήριο της Έσθρανης: για τοπικά ακρότατα:

Έστω $f: U \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R} \in C^3$ με $\nabla f(x_0) = 0$

Taylor: $f(x_0+h) - f(x_0) = \frac{1}{2} \langle Hf(x_0) \cdot h, h \rangle + R_2(x_0+h, x_0)$

με $\frac{R_2(x_0+h, x_0)}{\|h\|^2} \rightarrow 0$ όταν $h \rightarrow 0$

Ενώ $|\langle Hf(x_0) h, h \rangle| = \left| \sum_{i,j} f_{x_i x_j}(x_0) h_i h_j \right| \leq \sum_{i,j} |f_{x_i x_j}(x_0)| |h_i| |h_j|$
 $\leq n^2 \sup_{i,j} |f_{x_i x_j}(x_0)| \|h\|_2^2 \leq K_2 \|h\|_2^2$

~~$\geq \frac{1}{K_2} \sum_{i,j} |f_{x_i x_j}(x_0)| |h_i| |h_j| \geq \frac{1}{K_2} \sup_{i,j} |f_{x_i x_j}(x_0)| \|h\|_2^2$~~
 $\therefore -K_2 \|h\|_2^2 \leq \langle Hf(x_0) h, h \rangle \leq K_2 \|h\|_2^2$

∴ Αν $\langle Hf(x_0)h, h \rangle \geq 0$ μηδενίζεται για $h \neq 0$, τότε κυριαρχεί αφού είναι όρος 2ου βαθμού ως προς h .

Αρα: Αν $\langle Hf(x_0)h, h \rangle > 0 \quad \forall h \neq 0 \quad \therefore f(x_0+h) - f(x_0) > 0$
 ↑
 σε μια γειτονιά $\therefore x_0$ T.M.E
 ↓

Αν $\dots \dots \dots < 0 \quad \forall h \neq 0 \quad \therefore f(x_0+h) - f(x_0) < 0$
 $\therefore x_0$ T.M.

Τετραγωνική Μορφή:

Ορισμός: Έστω $A = (a_{ij})_{1 \leq i, j \leq n}$ ένας συμμετρικός πίνακας.

$(a_{ij} = a_{ji})$ και $Q_A: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ η τετραγωνική μορφή.

$$Q_A(h) = \langle Ah, h \rangle = \sum_{i,j=1}^n a_{ij} h_i h_j$$

που αντιστοιχεί στον A .

Ο πίνακας A λέγεται θετικά ορισμένος αν υπάρχει $M > 0$

z.w. $Q_A(h) \geq M \|h\|^2 \quad \forall h \in \mathbb{R}^n$

και αρνητικά ορισμένος αν υπάρχει $M > 0$

z.w. $Q_A(h) \leq -M \|h\|^2 \quad \forall h \in \mathbb{R}^n$

$(Q_A(0) = 0 \quad \forall A)$.

$Q_A(h) = \sum_{i,j=1}^n a_{ij} h_i h_j$ είναι ομοιογενές πολυώνυμο
 2ης τάξης σε $\mathbb{R}^n$ (hw 4)

αφού $Q_A(\lambda h) = \sum_{i,j} a_{ij} \lambda h_i \lambda h_j = \lambda^2 Q_A(h)$.

(γι' αυτό ονομάζεται "τετραγωνική" μορφή).

Έστω $S^{n-1} = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \|x\| = 1\}$ σφαίρα στον $\mathbb{R}^n$.

S^{n-1} είναι συμπαγές σύνολο.

$Q_A(x)$ πολυωνυμική $\therefore$ συνεχής στο $\mathbb{R}^n$.

Από θεωρ. Ακραίων τιμών $\exists x_0, x_0' \in S^{n-1}$

π.χ. $Q_A(x_0) = \sup_{x \in S^{n-1}} \{Q_A(x)\} = M$

$Q_A(x_0') = \inf_{x \in S^{n-1}} \{Q_A(x)\} = m$

$Q_A\left(\frac{x}{\|x\|}\right) = \frac{1}{\|x\|^2} Q_A(x)$

$m \leq Q_A\left(\frac{x}{\|x\|}\right) \leq M$

$\therefore m \|x\|^2 \leq Q_A(x) \leq M \|x\|^2 \quad \forall x \in \mathbb{R}^n!$
 (hw 2).

Αρα αν $M = \sup_{x \in S^{n-1}} Q_A(x) < 0 \Rightarrow Q_A(h)$ αρνητικά ορισμένος

και αν $m = \inf_{x \in S^{n-1}} Q_A(x) > 0 \Rightarrow Q_A(h)$ θετικά ορισμένος.

Λήμμα 4 Κριτήριο Sylvester: Έστω $A = (a_{ij})_{1 \leq i, j \leq n}$ ένας συμμετρικός $n \times n$ πίνακας. - 14 -

1. 0 A είναι θετικά ορισμένος αν

$$\Delta_k := \det \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1k} \\ \vdots & & \vdots \\ a_{k1} & \dots & a_{kk} \end{bmatrix} > 0 \quad \forall k=1, \dots, n$$

2. 0 A είναι αρνητικά ορισμένος αν

$$\Delta_1 < 0, \Delta_2 > 0, \Delta_3 < 0, \dots$$

Δ_k : ελάσσοντες ορίζουσες

$$\Delta_1 = a_{11} \quad \& \quad \Delta_n = \det(A)$$

Ειδική περίπτωση: $A = \begin{pmatrix} a & b \\ b & d \end{pmatrix}$

A θετικά ορισμένος αν

$$a > 0 \quad \& \quad \det A = ad - b^2 > 0$$

A αρνητικά ορισμένος αν

$$a < 0 \quad \& \quad \det A = ad - b^2 < 0$$

Απόδειξη για $n=2$: $a, d \neq 0$ για θετικά/αρνητικά ορισμένος.

$$Q_A(x, y) = ax^2 + 2bxy + dy^2 =$$

$$= a \left(x^2 + \frac{2b}{a} xy \right) + dy^2 =$$

$$= a \left(x + \frac{b}{a} y \right)^2 - a \cdot \frac{b^2}{a^2} y^2 + dy^2 =$$

$$= a \left(x + \frac{b}{a} y \right)^2 + \frac{1}{a} (ad - b^2) y^2 > 0 \quad \forall (x, y) \neq (0, 0)$$

$$\begin{aligned} & \text{αν } a > 0 \text{ \& } ad - b^2 > 0 \\ & < 0 \text{ αν } a < 0 \text{ \& } ad - b^2 > 0. \end{aligned}$$

Θεώρημα 5 (Τοπικών Ακροτάτων)

-15-

Αν $f: U \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ είναι C^3 και x_0 είναι κρίσιμο σημείο της τότε:

1. Αν η Εξοστική $Hf(x_0)$ είναι θετικά ορισμένη τότε x_0 είναι τοπικό ελάχιστο της f .

2. Αν η Εξοστική $Hf(x_0)$ είναι αρνητικά ορισμένη τότε x_0 είναι τοπικό μέγιστο της f .

Απόδειξη. Ανάπτυγμα Taylor τάξης 2:

$$f(x_0+h) - f(x_0) = \cancel{\nabla f(x_0)} \cdot h + \frac{1}{2} \langle Hf(x_0)h, h \rangle + \mathcal{R}_2(x_0, h)$$

$$\text{με } \frac{\mathcal{R}_2(x_0, h)}{\|h\|^2} \rightarrow 0 \text{ όταν } h \rightarrow 0 \text{ αφού } C^3$$

Δηλαδή για $\forall \varepsilon > 0$ $\exists \delta > 0$ τ.ω.

$$\left| \frac{\mathcal{R}_2(x_0, h)}{\|h\|^2} \right| < \varepsilon \text{ για } \|h\| < \delta.$$

$$\Rightarrow -\varepsilon \|h\|^2 < \mathcal{R}_2(x_0, h) < \varepsilon \|h\|^2$$

1. $Hf(x_0)$ θετ. ορ. $\Rightarrow \exists M > 0$ τ.ω. $\langle Hf(x_0)h, h \rangle > M \|h\|^2$

$$\text{Έστω } \varepsilon = \frac{M}{4} \rightarrow \exists \delta(\varepsilon) \text{ τ.ω. για } \|h\| < \delta$$

$$\begin{aligned} \therefore f(x_0+h) - f(x_0) &= \frac{1}{2} \langle Hf(x_0)h, h \rangle + \mathcal{R}_2(x_0, h) \\ &> \frac{1}{2} M \|h\|^2 - \varepsilon \|h\|^2 = \frac{M}{4} \|h\|^2 > 0 \end{aligned}$$

$$\forall h \neq 0 \quad \|h\| < \delta$$

$\therefore x_0$ τοπικό ελάχιστο.

Το Τ.Μ. παρόμοια

Q.E.D.

① $f(x,y) = x^2 + y^2$

$f_x = 2x = 0 \Rightarrow x = 0$

$f_y = 2y = 0 \Rightarrow y = 0$

$(0,0)$: Κριτήριο σημείο.

$Hf = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$

$\Delta_1 = 2 > 0$

$\Delta_2 = 4 > 0$

$\therefore Hf$ θετικά ορισμένη στο $(0,0)$

$\therefore (0,0)$ Τ.Ε.

② $f(x,y) = x^2 - y^2$

$(0,0)$ κριτήριο σημείο.

$Hf = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & -2 \end{bmatrix}$

$\Delta_1 = 2 > 0$

$\Delta_2 = -4 < 0$.

(- + πα αρ. αρ.)

$\therefore Hf$ δεν είναι ούτε θετικά ορισμένη ούτε αρνητικά ορισμένη.

- Ζεραφτε ότι το x_0 είναι σημαντικό σημείο.

③ $f(x,y) = xy$

$f'_x = y = 0 \Rightarrow y = 0$ $f'_y = x = 0 \Rightarrow x = 0$

$(0,0)$ κ. ζ.

$Hf = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$

$\Delta_1 = 0$

$\Delta_2 = -1$.

ούτε θετικά ούτε αρνητικά ορισμένη.

• Ζεραφτε ότι είναι σημαντικό σημείο

$f(x,x) = x^2 > 0 \quad \forall x \neq 0$

$f(x,-x) = -x^2 < 0 \quad \forall x \neq 0$

} η f παίρνει και $\oplus$ και $\ominus$ άμεσα γύρω κοντά στο $(0,0)$

$\therefore (0,0)$ σημαντικό σημείο.

③' $f(x,y) = -x^2 - y^2$

$(0,0)$ κ. ζ.

$Hf(0,0) = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -2 \end{bmatrix}$

$\Delta_1 = -2 < 0$

$\Delta_2 = 4 > 0$

είναι αρνητικά ορισμένη $\Rightarrow$ Τ.Ε. στο $(0,0)$.

Συμμετρικοί πίνακες διαγωντοποιούνται:

- 16' -

$$A = O \cdot \begin{bmatrix} \lambda_1 & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda_n \end{bmatrix} O^T$$

όπου $O \in O(n)$ ($O^T = O^{-1}$ - $\det O = \pm 1$)
και λ_i οι ιδιοτιμές του A .
 O : αλλαγή βάσης

Μπορούμε v.d.o.

$$\left(\min_i \{\lambda_i\}\right) \|\vec{x}\|^2 \leq \langle A\vec{x}, \vec{x} \rangle \leq \left(\max_i \{\lambda_i\}\right) \|\vec{x}\|^2$$

(γράφοντας το $\vec{x}$ ως προς τη νέα βάση).

A : θετικά ορισμένος αν $\lambda_i > 0 \quad \forall i$

A : αρνητικά ορισμένος αν $\lambda_i < 0 \quad \forall i$.

Ουσιαστικά έχουμε: $\Delta_k = \lambda_1 \cdots \lambda_k$

A : θετ. ορ. αν $\Delta_k > 0 \quad \forall k$

A : αρν. ορ. αν $\Delta_1 < 0, \Delta_2 = \lambda_1 \cdot \lambda_2 > 0, \Delta_3 = \lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdot \lambda_3 < 0$
($\lambda_i < 0 \quad \forall i$)
.....

10

Πρόταση 6 Αν x_0 κ.Σ. της $f: U \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$

-17-

και $Hf(x_0)$ δεν είναι ούτε θετικά ούτε αρνητικά ορισμένη αλλά $\Delta_k \neq 0 \forall k$, τότε το x_0 είναι σαρματικό σημείο.

- Αν $\Delta_k = 0$ για κάποιο k τότε σε ένα κρίσιμο σημείο τότε η μέθοδος της Έστιάσης δε δίνει τη φύση του κ.Σ.
- Έχουμε ένα εκφυλισμένο σημείο $\Rightarrow$ ειδική μελέτη των τιμών της f ανά περιοχή.

Παράδειγμα.

④ $f(x,y) = x^3y + y^3x$

$$f_x = 3x^2y + y^3 = 0 \begin{cases} y=0 \\ 3x^2 + y^2 = 0 \end{cases}$$

$$f_y = x^3 + 3y^2x = 0 \begin{cases} x=0 \\ x^2 + 3y^2 = 0 \end{cases}$$

$(0,0)$ μοναδικό κ.Σ.

$$Hf = \begin{bmatrix} 6xy & 3x^2 + 3y^2 \\ 3x^2 + 3y^2 & 6yx \end{bmatrix}$$

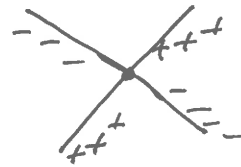
$$Hf(0,0) = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$\therefore$ εκφυλισμένο.

$$f(x,y) = xy(x^2 + y^2)$$

$$f(x,x) = 2x^4 > 0 \quad \text{για } x \neq 0$$

$$f(x,-y) = -2x^4 < 0 \quad \text{για } x \neq 0$$

~~Εκφυλισμένο σημείο.~~ ούτε τοπικό ελάχιστο
ούτε τοπικό μέγιστο.

5) $f(x,y) = x + x^2 + xy + y^3$

$f_x = 1 + 2x + y = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}(1+y)$

$f_y = x + 3y^2 = 0$

$3y^2 - \frac{1}{2}(1+y) = 0 \Rightarrow 6y^2 - y - 1 = 0$

$y = \frac{1 \pm \sqrt{1+24}}{2 \cdot 6} = \frac{1 \pm 5}{12} \rightarrow \begin{matrix} \nearrow 1/2 \\ \searrow -1/3 \end{matrix}$

$y = 1/2 \quad x = -3/4$

$y = -1/3 \quad x = -1/3$

$Hf = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 6y \end{bmatrix}$

$Hf(-1/3, -1/3) = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \quad \begin{matrix} \Delta_1 = 2 \\ \Delta_2 = -4 - 1 < 0 \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{matrix}} \right\} \text{σαφικη κριση}$

$Hf(-3/4, 1/2) = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} \quad \begin{matrix} \Delta_1 = 2 \\ \Delta_2 = 6 - 1 = 5 > 0 \end{matrix} \left. \vphantom{\begin{matrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{matrix}} \right\} \text{T.E.}$

6) skip.

$f(x,y) = 2(x^2 + y^2) e^{-x^2 - y^2}$

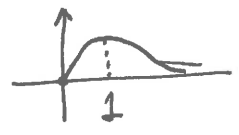
$f_x = 4x e^{-x^2 - y^2} + 2(x^2 + y^2) \cdot (-2x) e^{-x^2 - y^2} = 4x e^{-x^2 - y^2} (1 - x^2 - y^2)$

$f_y = 4y e^{-x^2 - y^2} (1 - x^2 - y^2)$

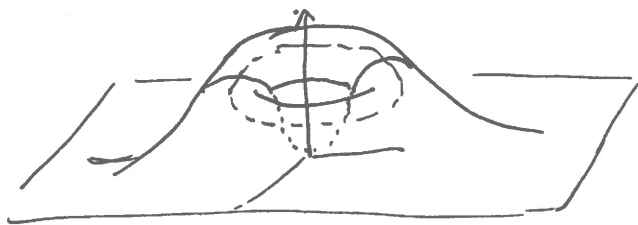
κ.τ. : $f_x = f_y = 0 \Leftrightarrow x^2 + y^2 = 1$: κύκλος ακτίνας 1 ή (0,0).

Για $r = x^2 + y^2 \quad f = 2r e^{-r}$

$f' = 2e^{-r} - 2r e^{-r} = 2e^{-r}(1-r)$

T.M. σε $r=1$.
T.E. σε $r=0$

Κρανίρας.

(7) Η γραφική παράσταση της $g(x,y) = \frac{2}{x^2-y^2}$ δίνει μια επιφάνεια στο $\mathbb{R}^3$, S .

Βρείτε τα σημεία της S που είναι τα πιο κοντά στο $(0,0,0)$.

$$S = \left\{ (x,y, \frac{2}{x^2-y^2}) \mid x \neq y, x \neq -y \right\}$$

$$d(\vec{p}, \vec{0}) = \sqrt{x^2 + y^2 + \left(\frac{2}{x^2-y^2}\right)^2} \quad \text{ελάχιστη} \quad \text{αυτ} \quad f(x,y) = d^2 \quad \text{ελάχιστη.}$$

$$f(x,y) = x^2 + y^2 + 4\left(\frac{1}{x^2-y^2}\right)^2$$

$$f_x = 2x - 2 \frac{4 \cdot 2x}{(x^2-y^2)^3} = 2x \frac{(x^2-y^2)^3 - 8}{(x^2-y^2)^3}$$

$$f_y = 2y + 2 \frac{4 \cdot 2y}{(x^2-y^2)^3} = 2y \cdot \frac{(x^2-y^2)^3 + 8}{(x^2-y^2)^3}$$

$$f_x = 0 \Rightarrow x=0 \quad \eta \quad x^2-y^2 = 2$$

$$f_y = 0 \Rightarrow y=0 \quad \eta \quad x^2-y^2 = -2$$

$$(0,0) \quad x=0 \quad \eta \quad x^2-y^2 = -2 \Rightarrow y = \pm\sqrt{2}$$

$$x^2-y^2 = 2 \quad \eta \quad y=0 \Rightarrow x = \pm 2$$

$$x^2-y^2 = 2 \quad \eta \quad x^2-y^2 = -2 \rightarrow \leftarrow$$

$$(0,0) \quad (0, \pm\sqrt{2}), \quad (\pm 2, 0)$$

Δ.Ο.

$$f_{xx} = 2 - \frac{16}{(x^2-y^2)^3} + \frac{16x \cdot 3 \cdot 2x}{(x^2-y^2)^4}$$

$$f_{xy} = + \frac{16x(-2y) \cdot 3}{(x^2-y^2)^4} = - \frac{16 \cdot 6 y x}{(x^2-y^2)^4}$$

$$f_{yy} = 2 + \frac{16}{(x^2-y^2)^3} + \frac{16y(+3)(+2y)}{(x^2-y^2)^4}$$

	f_{xx}	f_{xy}	f_{yy}	Δ_1	Δ_2
$(0, \sqrt{2})$	$2 + \frac{16}{8} = 4$	0	$2 - \frac{16}{8} + \frac{16 \cdot 6 \cdot 2}{16} = 12$	4	48
$(0, -\sqrt{2})$	4	0	12	4	48
$(\sqrt{2}, 0)$	$2 - \frac{16}{8} + \frac{16 \cdot 6 \cdot 2}{16} = 12$	0	$2 + \frac{16}{8} = 4$	12	48
$(-\sqrt{2}, 0)$	12	0	4	12	48

όλα T.E.

$f > 0$ και $f \rightarrow \infty$ όταν
 όλα και είναι ελάχιστα.
 αφού $f(0, \pm\sqrt{2}) = f(\pm\sqrt{2}, 0)$

$x, y \rightarrow \infty$
 ή $(x, y) \rightarrow (0, 0)$
 ή $(x, y) \rightarrow (x, \pm x)$

Απόλυτα Ακρόατα:

Ορισμός: Έστω $f: A \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$. Το σημείο $x_0 \in A$

ονομάζεται:

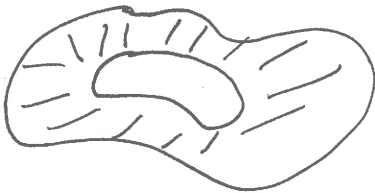
1. απόλυτο μέγιστο της f αν $f(x) \leq f(x_0) \quad \forall x \in A$

2. απόλυτο ελάχιστο της f αν $f(x) \geq f(x_0) \quad \forall x \in A$.

Αν x_0 είναι Α.Μ. ή Α.Ε. τότε ονομάζεται απόλυτο ακρόατο της f

(απόλυτο ή ολικό).

Υπενθύμιση: Αν A κλειστό και φραγμένο και f συνεχής τότε $\exists x_0 \neq x_0'$ στο A τ.ω. x_0 Α.Μ. ή x_0' Α.Ε (Θ. Ακραίων σημείων).

Αν x_0, x_0' εσωτερικό σημείο της f τότε $\nabla f(x_0) = \nabla f(x_0') = 0$.
αφού τα $x_0 \neq x_0'$ τοπικά ακρόατα.
Διαφορετικά $x_0, x_0' \in \partial A$.

Εύρεση Α.Α.

1. Εύρεση κρίσιμων σημείων της f στο $A \cup \partial A$.
2. Περιορισμός f στο ∂A και εύρεση κρίσιμων σημείων της εκεί
- Αν ∂A ~~δεν~~ δεν είναι λείο πρέπει να δοθεί και το σύνορο τ.ω.
3. Υπολογισμός f σε όλα αυτά τα κρίσιμα σημεία και σύγκριση.

① Βρείτε τα Α.Α. της $f = 2x^2y^2 - x + y + 1$ στο $D = \{x^2 + y^2 \leq 1\}$
 - ορίζεται από συνεχή σε κάποιο δ φραγμένο

$$f_x = 4x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$$

$$f_y = 4y + 1 = 0 \Rightarrow y = -\frac{1}{4}$$

$$\partial D: \{(\cos t, \sin t) \mid t \in [0, 2\pi]\}$$

$$g(t) = f(\cos t, \sin t) = 2\cos^2 t \sin^2 t - \cos t + \sin t + 1$$

$$= -\cos t + \sin t + 3$$

$$g'(t) = \sin t + \cos t = 0 \Leftrightarrow \tan t = -1 \Leftrightarrow t = \frac{3\pi}{4}, \frac{7\pi}{4}$$

$$g\left(\frac{3\pi}{4}\right) = f\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right) = +\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} + 3 = \sqrt{2} + 3 \leftarrow \text{A.M.}$$

$$g\left(\frac{7\pi}{4}\right) = f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = -\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2} + 3 = -\sqrt{2} + 3$$

$$\partial(\partial D): g(0) = g(2\pi) = f(1, 0) = 2 - 1 + 1 + 1 = 3$$

$$f\left(\frac{1}{4}, -\frac{1}{4}\right) = 2 \cdot \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{1}{4}\right)^2 - \frac{1}{4} - \frac{1}{4} + 1 = 1 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} \leftarrow \text{A.E.}$$

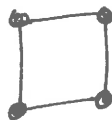
• Δε χρειαζόμαστε η Hf!!!

② Υπολογίστε τα Α.Α. της $f(x, y) = 2xy + x$ στο τετράγωνο

$$R = \{(x, y) \mid -1 \leq x \leq 1, -1 \leq y \leq 1\}$$

- υπάρχει από συνεχή σε κάποιο και φραγμένο.

$$\left. \begin{aligned} f_x = 2y + 1 = 0 &\Rightarrow y = -\frac{1}{2} \\ f_y = 2x = 0 &\Rightarrow x = 0 \end{aligned} \right\} (0, -\frac{1}{2})$$

$$\partial R: x = -1: f(-1, y) = -2y - 1 = g_1(y) \quad g_1'(y) = -2 \neq 0$$

$$x = 1: f(1, y) = 2y + 1 = g_2(y) \quad g_2'(y) = 2 \neq 0$$

$$y = -1: f(x, -1) = -x = g_3(x) \quad g_3'(x) = -1 \neq 0$$

$$y = 1: f(x, 1) = 3x = g_4(x) \quad g_4'(x) = 3 \neq 0$$

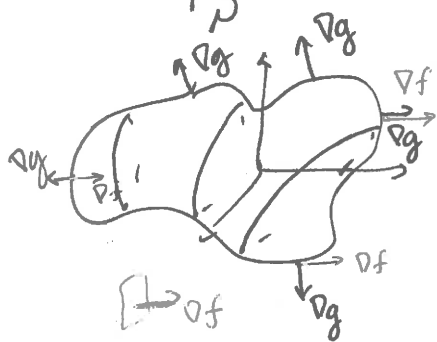
+ 4 σημεία.
 $\partial(\partial R)$.

$$f\left(0, -\frac{1}{2}\right) = 0 \quad f(-1, -1) = 1 \quad f(-1, 1) = -3 \quad f(1, -1) = -1 \quad f(1, 1) = 3 : \text{A.M.}$$

$f: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ θέλουμε να βρούμε τα Α.Α. της
 όταν την ητριορίσουμε σε ένα υποσύνολο του $\mathbb{R}^n$, S ,
 που να ητριογράφεται ως ισότιμο σύνολο μια συνάρτησης
 $g: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$.

$$S = \{x \in \mathbb{R}^n \mid g(x) = c\}$$

$f|_S$: ο ητριορισμός της f στο S

Έχουμε $f(x, y, z)$
 και $S \subset \mathbb{R}^3$ μια επιφάνεια
 να βρούμε τα Α.Α. της f ανη S
 ($f = \text{σταθερά σε επίπεδα} \rightarrow \nabla f$
 f μέγιστη όταν $\nabla g \parallel \nabla f$).

Θεώρημα: (Πολλαπλασιαστών Lagrange)

Έστω $f: A \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ και $g: A \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ δύο C^1

συνάρτησης σε A ανοικτό.

Έστω $S = \{x \in \mathbb{R}^n \mid g(x) = c\}$

Αν $f|_S$ έχει τοπικό ακρότατο στο σημείο $x_0 \in S$.

$(g(x_0) = c)$ και $\nabla g(x_0) \neq 0$, τότε υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}$ τ.ω.

$$\nabla f(x_0) = \lambda \cdot \nabla g(x_0).$$

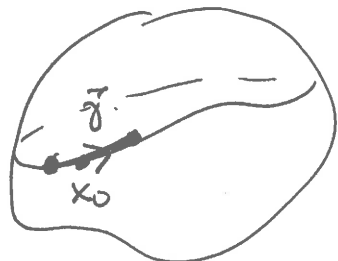
Απόδειξη: Έστω $\vec{\gamma}(t)$ να $t \in [-\varepsilon, \varepsilon] \subset \mathbb{R}$ καμπύλη ανη S
 $(\vec{\gamma}(t) \in S \ \forall t)$ με $\vec{\gamma}(0) = x_0$

Τότε $h(t) = f(\vec{\gamma}(t))$ έχει Τ.Α. στο $t=0$
 όπου $h(0) = f(x_0)$

$$\therefore \text{Αν. I} \quad h'(0) = 0 \Rightarrow \nabla f(\vec{\gamma}(0)) \cdot \vec{\gamma}'(0) = 0 \quad (C^\perp).$$

$$\Rightarrow \nabla f(x_0) \cdot \vec{\gamma}'(0) = 0 \quad \forall \text{καμπύλη } \gamma \text{ που}$$

ητριοαίνη από το x_0 και βρισκονηται ανη S

$\therefore \nabla f(x_0) \perp$ στην επιφάνεια S .

Αφού S ισόζυγο επίπεδο της g και $\nabla g(x_0) \neq 0$
 $\Rightarrow \nabla g(x_0)$ είναι επίσης κάθετη στην S .

$\Rightarrow \nabla g(x_0)$ & $\nabla f(x_0)$ συγγραμμικά $\Rightarrow \exists \lambda \in \mathbb{R}$ με $\nabla f(x_0) = \lambda \cdot \nabla g(x_0)$

(ισχύει γιατί τα x_i παράγουν επίπεδο διαστάσεως $n-1$, με μόνο 1 κάθετη διάνυσμα) QED

Παράδειγμα:

① Βρίσκει τα κρίσιμα σημεία της συνάρτησης

$f(x,y,z) = x-y$ στην σφαιρίδα $x^2+y^2+z^2=1$.

$g(x,y,z) = x^2+y^2+z^2$

$\nabla f = \lambda \nabla g \Leftrightarrow (1, -1, 0) = \lambda(2x, 2y, 2z)$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 2\lambda x = 1 \\ 2\lambda y = -1 \end{cases} \lambda, x, y \neq 0 \therefore x = \frac{1}{2\lambda} \quad y = -\frac{1}{2\lambda}$

$2\lambda z = 0 \Rightarrow z = 0$ αφού $\lambda \neq 0$

$x^2+y^2+z^2 = 1 \Rightarrow \frac{1}{4\lambda^2} \cdot 2 = 1 \Rightarrow \lambda^2 = \frac{1}{2} \Rightarrow \lambda = \pm \frac{1}{\sqrt{2}}$

$\lambda = \frac{1}{\sqrt{2}} : \left(\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, 0 \right)$

$\lambda = -\frac{1}{\sqrt{2}} : \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0 \right)$.

$f\left(\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}, 0\right) = \sqrt{2}$ A.M.

$f\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}, 0\right) = -\sqrt{2}$ A.E.

αλλά και τα άλλα σημεία αφορούν μόνο δικά.